

Tussen de „8 of 9 prikken” bestaat een belangrijk en essentieel verschil. Trouwens, de 8 intramusculaire injecties geven wij alleen de eerste 1 à 2 dagen en waarschijnlijk zullen deze zonder gevaar kunnen worden verminderd tot 4 à 2 injecties per dag. Tevens hebben wij aangetoond, dat het bij pneumococcus-meningitis niet nodig is zeer grote doses (1-2 miljoen E om de 2 uur) te geven zoals DOWLING⁸ en SOULE⁹ enkele jaren geleden nog deden. De duur van onze behandeling was te lang. Dit schreven wij in ons artikel duidelijk. Een overmaat van voorzichtigheid bracht ons hiertoe. De laatste tijd is de behandelingsduur aanzienlijk korter.

Inderdaad is elk geval van meningitis purulenta ernstig, maar het beeld van de ziekte en de keuze van de behandelingsweg hangen ook samen met het stadium waarin de kinderen worden opgenomen. Niet genoeg kan de nadruk gelegd worden — en hierin zal collega MINKENHOF het geheel met ons eens zijn — op tijdige opneming van de patiëntjes, hetgeen vooral bij de zuigelingen met hun slechtere prognose van groot belang is.

Tenslotte willen wij gaarne nog enige drukfouten in het oorspronkelijk stuk verbeteren.

Blz. 1095. Ook Mc.KENDRICK²² . . lees: Ook Mc.KENDRIK³⁵.

In de literatuur. ³³L. WEINSTEIN enz. . . lees: ³⁴L. WEINSTEIN enz. . .

³⁵Mc.VENDRICK . . lees: Mc.KENDRICK.

Literatuur: ¹J. E. MINKENHOF (1953) *N.T.v.G.* **97**, 2857. ²E. D. A. M. SCHRETLEN en D. J. VAN ZAANE (1955) *N.T.v.G.* **99**, 1094. ³G. W. PRATHER en M. SMITH (1950) *J.A.M.A.* **143**, 1305. ⁴EICHLER, LINDER en SCHMEISER, geciteerd naar H. KEHRER (1955) *Der Hydrocephalus internus und externus*. ⁵TOPLEY en WILSON (1948) *Principles of Bacteriology and Immunity* 3e dr. ⁶E. B. SCHOENBACH, „The Meningococci” in R. J. DUBOS (1952) *Bacterial and Mycotic Infections of Man*. 2e druk. ⁷H. ALEXANDER (1953) *J.A.M.A.* **152**, 662. ⁸DOWLING (1949) *J.A.M.A.* **139**, 755. ⁹H. C. SOULE (1951) *New York J. Med.* 228-233.

Nijmegen
Tilburg

E. D. A. M. SCHRETLEN
D. J. VAN ZAANE

HET ZIEKTEBEELD DER AMYOTROPHISCHE LATERALE SCLEROSE BIJ EEN EXTRA-MEDULLAIR GEZWEL

Het is jammer, dat HOEKSTEIN en LUYENDIJK¹ behalve buitenlandse literatuur, niet vermelden het fraaie voorbeeld van amyotrophische laterale sclerose in verband met extra-medullair gezwel (met sectie) uit een artikel van DEN HARTOG, JAGER en MOFFIE in de Nederlandse literatuur².

Literatuur: ¹C. S. D. HOEKSTEIN en W. LUYENDIJK (1955) *N.T.v.G.* **99**, 1165. ²DEN HARTOG, JAGER en MOFFIE (1949) *Fol. psych. neerlandica* **52**.

Amsterdam, 21 April 1955

F. GREWEL

Wij danken collega GREWEL voor zijn aanvulling van de literatuuropgave van ons artikel. Hoewel niet naar volledigheid is gestreefd, zijn wij het met collega GREWEL eens, dat dit typische geval uit de Nederlandse literatuur zeker had mogen worden vermeld.

Leiden, 6 Mei 1955

C. S. D. HOEKSTEIN
W. LUYENDIJK

BRIEFWISSELING

GEVOELIGHEIDSTABEL BACTERIËN VOOR ANTIBIOTICA EN CHEMOTHERAPEUTICA

Naar aanleiding van herhaalde verzoeken van lezers, in het *Tijdschrift* een tabel af te drukken, die de gevoeligheid van bacteriën voor antibiotica en chemotherapeutica aangeeft, hebben wij besloten als bijvoegsel van dit nummer een dergelijke tabel ter beschikking van onze lezers te stellen, afkomstig uit het artikel van A. MANTEN en H. P. LANSBERG, getiteld „De gevoeligheid van bacteriën voor antibiotica en chemotherapeutica” dat men op bl. 1489 van deze aflevering afgedrukt vindt.

Wij maken de lezer echter opmerkzaam op de beperkingen die aan het gebruik van een dergelijke tabel zijn verbonden, welke door de collegae MANTEN en LANSBERG in hun artikel zijn uiteengezet, en verwijzen voorts naar de beantwoording van Vraag No. 16 (*N.T.v.G.* (1955) **99**, 576).

Amsterdam, 12 Mei 1955

REDACTIE